

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

M megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztői iroda:

Nagyenyeden

A KIADÓHIVATALBAN

hova
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:

Wekál János könyvkereskedése

hova

az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Előfizetési feltételek:

helyben házhöz hordva vagy

vidékre postán küldve

egész évre 4 frt.

fél évre 2 frt.

negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit sorért, vagy

ennek helyéért 5 kr.

Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér eora 15 kr.

A király köszönete.

A hivatalos lap a következő legfelsőbb kéziratokat közli:

Kedves Tisza!

Valódi szükségét érzi szívem még a legfájdalmasabb gyász napjaiban közvetlenül szeretett népeimhez fordulni, hogy a megható ragaszkodás és kegyeletteljes hűség számtalan jeleért mindnyájoknak legbensőbb kifogyhatatlan köszönetemet kifejezzem. E végből mellékelve küldöm ebbeli nyilatkozásomat, melynek magyar koronám összes országaiban való megfelelő kihirdetésére önt ezenel utasítom.

Ferencz Főzsef.

Tisza Kálmán.

Népeimhez!

A legsúlyosabb csapás, mely atyai szívemet érthette, drága egyetlen fiamnak pótolhatatlan elvesztése engem házzammal és hű népeimmel a legmélyebb gyászba borított. Belsőmben megrendülve, alázatossággal hajlok meg az isteni gondviselés ki nem fürkészhető határozata előtt s népeimmel a Mindenhatóhoz könyörgök: adjon erőt, hogy uralkodói kötelemimnek lelkiismeretes teljesítésében ne lankadjak, hanem követve ugyanazt az irányt, melynek változatlan megtartása ezentul is jövőre biztosítva van, a közző, a béke áldásainak megőrzésére irányzott folytonos törekvésben bátran, bizalomteljesen kitarthatok. Vigaszt nyújtott azon tudat, hogy a legkeserűbb lelki fájdalom napjaiban népeimnek mindenkor tapasztalt szívélyes részvéte környez, hogy minden oldalról, minden körből, közelből-távolból, városból és faluról a részvétnél oly sokféle, olyannyira megható nyilatkozásait veszem, hogy a kölesönös szeretet, a szükségnek köteleke, mely engemet s házzamat monarchiám minden népével összeköt, a megpróbáltatás ily nehéz óráiban csak még inkább erősödik, megszilárdul; azért szükségét érzem annak, hogy részemről, a császárné s királyné, forrón szeretett hitvesem részéről, valamint mélyen sulytott menyem nevében is a gyászunkban való szeretetteljes részvétnél mindezen nyilvánulásait szívem mélyéből megköszönjem. E mélyen érzett köszönettel hű népeimmel egyetemben fohászok Isten kegyelmes segédelméért, a további együttműködéshez, egyesült erővel a haza üdvére.

Ferencz Főzsef.

A királyi szó legjobban igazolja, hogy a király és népe egy szív és egy lélek volt a gyász napjaiban is.

RUDOLF trónörökös.

A gyászos tragédia lelket rázó jelenetei véget értek. A fejedelmi sarj, ki hivatra volt népeit boldogítani, megtért őseihez, nemes lelkének mulandó porhüvelyét immár befogadta a bécsi kapuczinusok templomának sirlójába.

A temetés, mely a népek oly sok reményét is sirba tette, — kedden, január 5-én délután 4 órakor történt meg. A hírlapok telvék a megható, szívet facsaró jelenetek leírásával. — Európa minden népe, fejedelme, kormánya osztozott a mély bánatban. — A koszorúk özöne a királyi pártól, a koronás lejedelmektől kezdve az egyszerű népzénészig a társadalom minden rétegének egybehangzó fájdalmát jelz.

A míg a ravatalon feküdt, mindenki láthatta a halálos golyó által okozott seb helyét. — Tömeges versiókering az öngyilkosság indokaira nézve. — Legutóbb amerikai párbajt emlegettek.

A temetés óriási részvét nyilvánulásai között folyt le. A szűk templomban aránylag csak kevesen férhettek be. Így pl. a képviselőház nagy küldöttségéből csak öten, u. m. Péchy elnök, Dárday S. jegyző, gróf Apponyi, Ivánka és Lits, mint az egyes pártok képviselői. A nagyszámu katonaság alig volt képes rendet tartani. — Ő Felsége a király s az uralkodóház tagjai, Lipót belga király és neje Maria Henrietta királyné jelen voltak a temetésen, míg ő felsége Erzsébet királyné és Stefánia trónörökösné ő fensége a Burg kápolnában imádkoztak. Gauglbauer bécsi bibornok érsek végzé a gyászszertartást, melynek bevégeztével ő felségének és a főhercegeknek el kellett volna hagynia a templomot. Ő felsége azonban követé a koporsót, lekísérte a komor sirlóba, hol a kapuczinusok ravatalra helyezték s kinyitották a fedelet. — Hohenlohe herceg főudvarmester megkérde a pater quardiantól: „Megösmere-e a halottban Rudolf trónörökös ő fenségét?” Az igenlő feleletre lezárták a koporsót. Szívet facsaró jelenet állott be. Ő felsége, ki eddig emberfeletti erővel uralkodott fájdalommal, nem tudott többé erőt venni mondhatlan kínjain, lerogyott az emelvény lépcsőire, két kezével eltakarta arczát és zokogott. Vele együtt sirt az egész gyászoló gyülekezet. — Az apa fájdalomnak kitörése után ajkához vonta a szemfedőt, esőket lehelt a drága halottai rejtő koporsóra, imát rebegtek ajkai, mialatt könyei lassan peregetek le fájdalomduit arczán.

Vége levén a gyászszertartásnak a 113. számú koporsó a szerencsétlen Miksa mexikói császár koporsójamellé lett helyezve.

Lux perpetua luceat ei. A népek szeretete virraszson fölötte!

Nézzetek Magyarországra.

Mikor Európa egész belsőjében a politikai ludvérczek örült tánczot járnak; mikor Boulanger képes hagymázba kergetni a világ legcivilizáltabb s azt mondják, az angol után politikailag legérettebb nemzetét; mikor Bismarck herezegnek egyetlen szemhunyorítása a nemzetek zsebeiből milliárdokat pengat az asztalra; a mikor III. Sándornak egyetlen álmatlanul eltöltött éjszakája az egész világ pénzpiacját „bész“-re változtatja; s a mikor egész Magyarország a sikra száll nemzetisége védelmére, nem törődve az ellenség beláthatatlan táborával, nem törődve saját kicsinységével, és a mikor megfujja a harezí riadót azon nyelv reáerőszakolása ellen, a mely trónörökösének is anyanyelve: akkor egyszerre meghal az uralkodóháznak egyik büszkesége, a ki Magyarországnak is királya leendett, meghal Rudolf trónörökös, — s a magyar nemzet egyszerre elsáppad, ajka megdermed, izmos karja aláhanyatlik, a hős leteszi kardját, kezébe viaszgyertyát vesz, a holt test köré csoportosul és — sirt.

Nézzetek Magyarországra.

A nem hivatalos Magyarország, nevezetes része Kossuth Lajostól buzditást kér, vagy legalább is elfogad, — egy olyan kérdésben, a mely az alkotmányos formáltságokkal leplezve bár, de végelemzésben mégis az uralkodó körök érzelmei ellen tüntet s mielőtt a két fél összecsapott volna: egyetlen párti czédula lefegyverzi a hősöket, elnémítja a legméltóbb harag kítőréseit, a katonák mind a koporsóra borulnak és zokognak.

Nézzetek Magyarországra.

Ánárkisták, szociálisták, irredentisták és nihilisták vándoroljatok Magyarországra, hogy megtanuljátok mi az a loyáltság és mi az a nemzeti jellem-ideál.

Hol van köztetek egy filozof, a ki a villám és mosoly ölelkezésének ezen fenséges megtestésülését rendszerbe tudja szedni s el tudja vinni e kérdést csak a hypotezis világosságáig is; a ki megtudja vonni a határvonalat a jellemes gyűlölködés és a legnemesebb önmegtagadás között. A ki

meg tudja mondani, hogy hol kezdődik ez és hol végződik amaz? Hogy miként ölelkezhetik Azsiának illatos zefirje az Adria partjainak rettentő Borájával?!

Nézzetek Magyarországra.

Egy nemzet, a mely minden történelmi sikerreit nemes és magasztos jellegű szenvedélyességének köszönheti s a mely a szenvedélyek kezelésében épen ezért már virtuoz lett: e fegyverét egyszerre hüvelyébe tudja visszatenni s ott, a hol mandatáriussága még mindig parancsolhatna, egyszerre leborul, sir, könyörög, imádkozik.

Délután két óraker felemeli karját s azt mondja: ne bánts a magyart! és három óraker e kezét imára kulesolva azt rebegi: „et ne nos inducas in tentationem . . .”

Nézzetek Magyarországra.

Nézzetek a magyart.

Nem titkolja szerelmét Turinban s meg tud halni Bécsben csupa szeretetből.

A helyett, hogy ideálját kezében gyilokkal, hona alatt bombával furfangos módon akarná saját oltárára állítani, azt mondja férfiasan, őszintén: szavamat adtam, hogy híved leszek s ez a magyarnál — elég.

Politikai vagy nemzetközi nyelven ezt úgy nevezik: loyáltság, de a világnak minden etikájában ezt kizárólag csak jellemnek hívják.

Nézzetek Magyarországra.

Nézzetek a magyar fiatalságot, telve hazája, alkotmány, anyanyelve iránt való lángoló szeretettel, kitért mellet, hogy azok védelmében feláldozza életét, ha kell; telve nemes haraggal és szenvedélyig fellángolt indulattal: a vesztesség irtózatosságtól lelke mélyeig meghatva, egyszerre elnémul és szívének gyászáat, mely bánatát hozza hódolata utolsó, igaz jeléül a ravatalhoz.

Nézzetek Magyarországra.

Solymosi Elek.

A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár-egylet évi rendes közgyűlése.

A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár-egylet évi rendes közgyűlését folyó évi február hó 3-án tartotta meg az új városzhaz tanácstermében Dr. Magyar Károly elnöklete alatt, számos egyleti tag élénk részvéte mellett.

Közgyűlést elnök következő beszéddel nyitotta meg: Tisztelt kisegítő takarékpénztár-egyleti közgyűlés!

Megenged nekem a t. közgyűlés, ha e napon, melyet az azóta történetek sejtése nélkül tiztük ki, a tiszteltetéses üdvözet első hangja után, első sorban nem azt merlegelem, hogy inteztünk a múlt évben mivel lett g a z d a g a b-b, hanem a minden honfi szívet átnyilító tjalalomnak, a minden arczról leolvasható gyásznak és aggodalomnak erőtel, de mélyen érzett kitejezést adva, azt hangzatom e helyen is, hogy menyinyivel vagyunk mindnyájau szegényebbek, mint mégcsak pár nappal ez előtt valánk.

RUDOLF koronaherceg ő Fenségének a derült egéből villámapasásként jött katasztróája nagyobb sulyal nehezedik kebleinkre, miuthogy kellőleg mariegeiai tudnók, hogy szép ifju életének ily módon történt megsemmisülése mily pótolhatatlan és fájó vesztesség a felséges királyi családra, hazánkra s reauk mindnyájunkra, kik reá a fenkölt gondolkozásu, hazáauu odasadó szerezettel csüngő, az embert a valódi érdemért becsülő királyfira, egykori deádó királyunkra, miut hazánk legféltettebb kincésére gondoltuak, kitől a magyar kebel legnemesebb aspiratioinak megvalósítását reméltük.

A végzet másként határozott, szép álmaink, mint lenge köd oszlottak szét s mi tétveg tekintettel kémléljük a jövő áttörhetetlen homályát, aggódva, hogy a titokzatos lepel mit rejteget számunkra?

Nápoleon a szentilónai lelanczolt sas élete végnap-

jaiban azt mondta, hogy az ember, ha meghalt, semmit sem számít.

E nézetet, melyet úgy lehet a méltatlan bánásmód feletti elkeseredés szült a nagy száműzöttségben, az emberiség jobb jövőjébe vetett hit érdekében nem fogadhatjuk el általánosnak. Hitem szerint RUDOLF koronaherceg, ha tényleg nem is vezényel hadseregeket s nem visel uralkodói pálcát, rövid, de nemesen befutott pályája által messze ki fog hatni a birodalom s hazánk jövő átalakulására is.

Töröljük le hát könyveinket, zárjuk sziveinkbe az elköltözött nemes szellem emlékét s bizunk a szeretet csodás hatalmában, mely ravatala körül annyi millió keblet közös gyászban forraszt össze.

A lezajlott év azonkívül, hogy a magyar közélet annyi jeles bajnokát szőlította el az élők sorából, intézetünket sem kímélte meg, azon tagtársaink közül, kik még tavaly mint javakorabeli munkabíró férfiak e zöld asztal körül ülve érdeklődéssel vettek részt tárgyaúinkban, — először Keresztes Józsefet s csak a napokban Székely Ferenczet ragadta el a halál, mindkettőt csaknem a tanszékről vagy íróasztala mellől, hol élőszóval és műveikben közölték tanítványaival s a tanuló világgal a tudomány kincseit. Közhasznú működésük még hány évig lehetett volna áldás ifjainknak, haszon a magyar tanügynek és tudományosságunk, elköltözésük most mily pótolhatatlan veszteség gyámol s utmutató nélkül maradt családjaiknak.

Annaira közvetlen hatása alatt állunk a legfájdalmasabb benyomásoknak, hogy alig vagyunk képesek méltányolni azon kedvező helyzetet, hogy intézetünk a múlt évben is zavartalanul folytathatta működését, hogy a kezeink közt levő zárszámla s mérleg- és vagyonkimutatás tanúsága szerint ezen működés kedvező volt, a mennyiben betét-állományunk az élvezett bizalom folytán jelentékenyen növekedett s így a hitelügyeket is az eddiginél nagyobb mérvben elégíthettük ki, hogy munkálkodásunkban rend és pontosság uralkodott s ehhez képest nyereségszámlánk is elég kedvező, a mint arról a részletes előterjesztések során alkalma lesz a t. közgyűlésnek meggyőződnie.

Ezen megnyitó beszédnek a trónörökös ő fenségére vonatkozó részét az egyleti tagok felállva hallgatták meg. Miután a gyűlés megalakult, a jegyzőkönyv hitelesítésére az igazgatóság mellé közgyűlés kebeléből id. G á s p á r János és H e g e d ű s János egyleti tagok küldettek ki. Ezek után K o v á c s Gyula igazgató következő igazgatósági jelentést terjesztette elő:

Tiszteletközgyűlés!

A múlt üzlet-évben általában a magyarországi pénzüvilágot a „takarékpénztárak reformja“-nak kérdése foglalkoztatta. Okot erre főleg azon néhány pénzintézet bukása szolgáltatott, melyeket a lelkiismeretlen kezelő eddigéig szokatlan sikkasztásai vezettek a tönk szélére. Mi kijelenteni kívánjuk, hogy minden üdvös reformot melegen üdvözlünk, de — fájdalom — azon reform-javaslatok, melyek ez irányban eddig tételtek, nem annyira ezen baj orvoslására, mint inkább azon alkotmány-ellenes tünnetben culmivál, miszerint az alkotandó új törvényben nyirbáltassák meg az intézetek rendelkezési joga és szigoruan rendszabályoztassák azok hatásköre.

Az ily irányú reformok ugyan arra alkalmasak lesznek, hogy több százra menő hazai pénzintézetet üdvös működésében és fejlődésében megakasztsák, — de arra semmiképen sem fognak vezetni, hogy pl. a lelkiismeretlen sikkasztó kezét a sikkasztástól visszatartsák.

Nézetünk szerint ezen elharapódzott baj orvoslására csak a kezelő személyzet lelkiismeretes becsületességében és a kezelés szigorú ellenőrzésében található garantiát. Az első garanciát semmiféle drákói törvénnyel sem lehet az emberek szívébe csepegtetni. Az elfogult társadalom ezen ujkori kinövését csak a megjavult társadalmi viszonyok lesznek képesek kímélni. Az ellenőrzés szigorítása pedig minden egyes pénzintézet jól felfogott érdekében áll s épen azért nem látszik szükségesnek — s még kevésbé célravezetőnek, hogy az ellenőrzést a törvényhozás az intézetek kívül álló állami hivatalokra bizza.

Ha az intézetek igazgatósága, felügyelősege és kezelő személyzete vagyonilag felelős — miként törvény szerint felelős is — az intézetnél elhelyezett pénzekről, akkor jogszerint meg kell hagyni nállok az ellenőrzés jogát is.

A múlt évről még egy jelenségről kell megemlékeznünk, mely különben, speczialiter csak intézetünket érdekli.

Vidékünkön a nagyobb ipari vállalatok hiánya s az országosan hangoztatott pénzbőség, a múlt évben intézetünkön is pénzbőséget eredményezett, annyira, hogy a kölcsönkérők különös kényelmét szemellett tartva, azok kielégítése után is állandóan nagyobb összeg állott rendelkezésünkre. Ezen körülmény arra indította intézetünk igazgatóságát, hogy a pénzkészletből 20000 forintot helyezett el a nagyszabeni földhitelintézetnél 5%-os kamatozás mellett.

Ezen pénzbőség természetes következménye let' z, miként a tisztelt részvényes urak között kiosztott forgalmi kimutatás és mérlegből méltóztatnak látni — hogy a múlt év forgalma és mérlege jóval kedvezőbbnek mondható a megelőző éviéknél.

Az intézet múlt 1888. évi forgalma 1023541 frt 11 kr bevétel, 1011857 frt 05 kr kiadás és 11684 frt 06 kr pénztármaradékkal együtt 2036398 frt 16 kr összforgalmat tett. szemben a megelőző évi 1741700 frt összforgalommal. A forgalom emelkedésében tehát közel 300000 frt mutatkozik.

Mérlegünkben, mint a megelőző évben is a törzsbetétek rovata egyenként 100 frttal van lezárva és így a 410 darab kibocsátott törzsbetét 41000 frt részvényfőkét képvisel.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy a múlt évben intézetünk igazgatósága teljesítette a tisztelt részvényes urak azon régibb ohajtását, hogy az eddigi kezdetleges törzsbetét könyveskéek becsérelésével rendes alaku r é s z v é n y j e g y e k e t szolgáltatasson ki, és ma már minden részvényesnek igen csinos alaku és kiállítású részvényjegy van kezében a megfelelő számmal s egyenként 100 frttól kiállítva.

Tartalékalapunk is megfelelően emelkedett, a mennyiben mai mérlegünkben 13687 frt 23 krral van zárva, a megelőző évi 12173 frt 65 krral szemben, tehát több, mint 1500 frt emelkedést mutat.

Részvényfőkünk és tartalékalapunk összesen 54687 frt 23 kr, mely két tétel képezi intézetünk jótállási alapját s ezen összeg 7—8 részét képezi az intézetünkön elhelyezett összes 376800 frt idegen tőkének, a mi elég kedvező arány.

Az 1888. évi december 31 iki zárlat alkalmával a váltó és kötvénytárca 409740 frtot mutatott, melynek több, mint fele jelzálogilag biztosított követelés; ugyan-ezimen 340630 frt volt kitüntetve a megelőző évben: — a mérleg- és vagyonkimutatásban pedig 441884 frt 06 kr áll szemben a megelőző év 356609 frt 91 kr értékű mérlegével s így a forgó tőke a múlt évben több mint 93 ezer frttal szaporodott, melyben természetesen a n.-szabeni földhitelintézetnél elhelyezett 20000 frt is bennefoglaltatik.

A statisztika kedvéért megkivánjuk jegyezni, hogy a kamatozás végett intézetünkön elhelyezett pénzek a december 31 iki zárlat alkalmával 935 darab betéti könyvre voltak elhelyezve, még pedig:

	1888-ban	1887-ben
10 forintig	359 darab	428 darab
10—50 „	18 „	183 „
50—100 „	87 „	81 „
100—500 „	179 „	156 „
500—1000 „	42 „	35 „
1000—2000 „	34 „	30 „
2000—5000 „	27 „	20 „
5000—10000 „	11 „	9 „
10000— frton felül	8 „	5 „
Összesen	935	947

Ezen adatok főleg azért érdekesek, mert látni lehet azokból, hogy évről-évre miként erősbödnek főleg a magasabb betétek.

Mérlegünk az 1887. évi 5063 frt 56 kr tiszta nyereseménnyel szemben ez évben 7711 frt 35 kr nyereseményt tüntet fel, melyből a törvény szerinti 1882 forint 72 kr tőkekamatadó már befizetett, marad osztalék tárgya 5828 frt 63 kr, mely összeg mikénti felosztására vonatkozólag az intézet igazgatósága és felügyelő bizottsága alapszabályaink értelmében és közös megállapodás folytán a tárgysorozat rendén meg fogja tenni indítványát, mit, ha el méltóztatnak fogadni, akkor minden — most már kerek 100 frttól kiállított — törzsbetét után 9 frt 60 kr osztalék esik, mihez hozzászámítva még az 5 frt 40 kr rendes kamatot, 15 frt lesz minden törzsbetétre kifizetve, mely járadékösszeg a 100 forintos részvények 15 % át teszi ki.

Intézetünknek a feltüntetett elég szerencsés és kedvező fejlődése azon üdvös határozat hozatalára ösztönözte igazgatóságunkat, hogy a kölcsönvevők terheinek csökkentése céljából a folyó évben már a kölcsönök kamatterhét is — a lehetőség határai között — mérsékelje és a tervezet elkészítésével intézetünk igazgatója meg is bízott.

Az igazgatóság tagjai közül a kilépés sora jelenleg intézetünk érdemes elnökét Dr. Magyar Károlyt és Kovács Gyulát éri, a felügyelő bizottságból pedig Ungerpek Miklós ur következik kilépni. — Ezen helyeknek titkos szavazás útján való betöltése lesz a tisztelt közgyűlés egyik teendője.

Ezzel tisztelt közgyűlés! beszámolásunkat bevégezve a múlt üzlet-évnek a felügyelő bizottság által pontosan átvizsgált mérlegét és zárszámláját elfogadásra ajánljuk.

A n.-enyedi kisegítő takarékpénztár-egylet igazgatóságának 1889. évi február 2-án tartott üléséből a z i g a z g a t ó s á g.

Az igazgatósági jelentést közgyűlés örömmel vette tudásul.

C i r n e r J. J. ó z s e f felügyelő bizottsági tag az évi üzletforgalmi kimutatást és vagyonmérleget mutatta be, melyek előadó szerint hibátlanul lettek összeállítva s a főkönyvekkel mindenben egyeznek. Végül ajánlatba hozta, hogy igazgatóságot közgyűlés a felelősség terhe alól, mult üzleti évre nonatkozólag, szabályszerűleg oldja fel, mi az üzletforgalmi kimutatás és vagyonmérleg elfogadása és jóváhagyása mellett egyhangulag meg is történt.

Dr. B a r t ó k G y ö r g y felügyelő bizottságnak az igazgatóság nevében tett ajánlatára közgyűlés szintén egyhangulag határozta, hogy az összesen 5828 frt 63 kr évi tiszta nyeresemből adassék osztalékl a törzsbetétek után darabonként 9 frt 60 kr; az igazgatóság tagjai részére személyenként 120 frt; a felügyelő bizottság részére személyenként 100 frt; a n.-enyedi tüzoltó-egylet részére 50 frt; a n.-enyedi gyümölcsészeti egyletnek 50 frt; a n.-enyedi női ipartanfolyam segélyezésére 50 frt; az enyedi alsófoku iparos iskolának 40 frt; az enyedi szegény tanulókat segélyző kör segélyalapja részére 20 frt; a Kolozsvárt felállítandó Mátyás-szoborra 20 frt; a szintén Kolozsvárt létesítendő siketanéma intézet részére 20 frt. Jótékony-célok támogatására ezek szerint összesen 250 forint lett megszavazva.

Megszavazott továbbá közgyűlés K o v á c s Gyula egyleti vezérigazgató és S e b e s t y é n Sándor könyvvezető részére 100—100 frtot az üzletforgalmi kimutatás és vagyonmérleg összeállítás körül végzett odaadó munkásságuk elismerése jeléül. Az ezen összegek levonása után még rendelkezés alatt álló 182 frt 63 kr nyeresemény összegnek a tartalékalaphoz csatolását határozta el.

Egyleti szabályok értelmében, az igazgatóságból kilépett Dr. Magyar Károly és Kovács Gyula csaknem az összes beadott szavazatokkal igazgatósági tagokul ujjalag meg lettek választva. A felügyelő bizottságból, ugyancsak az egyleti szabályok értelmében kilépett Ungerpek Miklós a felügyelő bizottságba, szintén csaknem egyhangulag beválasztatott.

Ezek megtörténtével a mindvégig legszebb rendben és egyteléttel folyt közgyűlés tárgysorozata véget ért, elnök, a tagokhoz intézett néhány köszönő szó kíséretében, a közgyűlést bezárta.

Egy jelenvolt egyleti tag.

LEVELEZÉS.

Balázsfalva, 1889. febr. 7.

— A trónörökös feletti gyász. —

Szeretve szeretett trónörökösünk REZSÓ cs. és kir. fenségének megrendítően gyászos elhunya alkalmából a fájdalmas érzület megrendítő hatása alatt Balázsfalva m. város is teljes odaadással hozta meg a kegyelet és részvét adóját.

A lesújtó hír vétele után, a közintézetek és a hivatalok épületein azonnal kitűzettek a gyászlobogók. Folyó hó 5-én d. u. pont 4 órakor vagyis ő fensége temetése idejében, a helybeli ev. ref. egyházban Ágoston Mózes ev. ref. lelkész a hivatali testületek s az egyház hivei jelenlétében rövid gyásziesteni tiszteletet tartván, megható imát rebegett az egék urához, ő fensége s trónörökös nemes lelkének nyugalmáért, a mindenható ég vigaszt kérvén a király ő fensége családjára és Stefánia immár özvegy trónörököséné ő fensége és hozzátartozóira. Folyó hó 7-én reggeli 9 órakor szintén az összes testületek, nagyszámu közönség, a papság s a tanuló ifjuság jelenlétében a helybeli gör. kath. egyházban dr. Váncsa János gör. katolikus érsek és metropolita ur ő exellentiaja tartá meg a teljes kanonoki kar és más számos papság segédlete mellett a gyászos requiemet. — A szív mélyéig megható volt a jól szervezett egyházi énekkar által elzengett gyászos énekek sora. A gyászmise végeztével fájdalomdult kebellet, siri esendben oszlott el a közönség az egyházból.

A szolgabírói hivatal helyiségén ma is szomoruan leng a gyászlobogó s hat hétig fog még lengeni a mély gyász jelel.

Adjon az ég nyugalmat a nagy halottnak! vigaszt és erőt a mély fájdalom elviselésére, ő felségeik a király és királynénak s az özvegyen maradt trónörökösön ő fenségének! S megnyugvást a kérlelhetetlen sorsban a nagy veszteségért kesergő magyar hazának! R. J.

M a r o s s z e n t b e n e d e k, 1889. február 3.

Tek. szerkesztő ur!

Olvastuk a „Közérdek“ számában a szerkesztő azon öröndetes észrevételét, hogy végre valabára a maros szárazvám völgyében is megmozdult a régóta alvó szellem! Igaz, hogy régóta alszik; mert oly primitív állapotban voltak utaink, hogy csak vagy egy utat vesztett vándor és az utakat ritkán tévesztő hazafias (sic!) végrehajtók kerestek fel. Azonban abban igaza van a „Közérdek“ nek, hogy szunnyadó álmunkból ébredni kezdtünk, de tegyük hozzá, hogy csak azon pár évtől fogva mióta utaink — csiga léptekkel — egy kissé javítottak s főleg mióta Szentbenedek központi helyiségünkben postaalomásunk is van, melyen a világosság sugarai mind élénkebben élénkebben kezdenek ezen behatolni. Hogy a világosság a vakondok szemeit sérti az régi igazság, de hogy a mi világosodásunkat előidéző sugarak, hol és minő s z e m e k n e k okozhattak bántalmakat, azt nem tudjuk, de mégis fájdalommal halljuk azt, hogy a mi központi postaalomásunkat beakarják szüntetni. — hogy ismét egy lépéssel essünk vissza a vakság és sötétség éjjelebe.

Azonban megkezdett szellemi előhaladásunkon egy olvasókör felállítása által, (mely tényleg sikerült is) segíteni akarván annak javára február 2-án egy táncestélyt ren-

deztünk, késett, h í g é r k e z ő ö r ö k ö s ű n k s ű l h e t t ű n A t á n c e s t e l y e t m „ A m u d e k e s f e l e s z a r t a k ö t e m é n y a t é n l e g s a b b a n n j e l e n a l k a z ó r ö k n y u r o s u n k b a z k o n d u l t a k t ö l t é a m o n d a t t a s z i n t é n v e s s z ű k v k i s f a l u t m é g n e m A h i v a t a l l o b o g ó k . r e n d k i v ű l k i a t r ó n s z e r s m i n d g y á s z i e s t e t r ó n ö r ö k ö s h i r t e l e n e g y a r á n t e n y h i t é s e a t y a i i n t é t e m p i o m á t i s z t e l e t t é s r a n g u k ö t e l e s s é g D á v i d 14. é n , m k a l m á b ó l — h é t i g g y a m o z n , s v e g y e l e m i d e j é n a g y á s z j e l e b r . e l e j m u l t a s g r ó l g o n d — h o n v é d ő s z a b a d s á g m u n k á s g y a l o g f e j e l e n t ő t A d o r j á n 9-é n d. u . h o n v é d v á r o s f ő u j á r ó - k e l t ő v e s z é l y e z e t e k i n t e g o n d o s k s á r ó l é s — u d v a r e g A g y f e h a t a d t a a k ö z e l e d e s n ö k e i : A s z á m ó k ö z ű l e g ö s z s e á l l í t m i n t i z l E z a n e i s l e g e l ő k e r e s k e d t a v a s z i e r d é s z e t n e m s z e t é s z k ö z ö v é n y t a n m a g y a r a n d n o v é n y t b e n f o g

vénnyek általában gyengültek. Biztosító intézetek közül első magyar kevéssel olesóbodott, a többi változatlan. Malom papírok legnagyobb részt olesóbodtak. Vasúti részvények pénzárak közül egyesült fővárosi az agiotage céljából elhatározott alap-tőkefelemelés hírére emelkedett, a többi változatlan. A sorajegypiac változatlan. Az arany pénz-nemek ára változatlan.

A fontosabb értékpapírok heti árváltozását a következő összeállítás tünteti fel:

	január 24.	január 26.
Magyar aranyjárdék	101.10	101.45
" papírajárdék	43.25	93.10
" hitelrészvény	312.25	312.50
osztrák	311.60	312.30
első magyar biztosító	3130.—	3140.—
Pannonia malom	775.—	850.—
Alföldi vasút	195.—	196.50
Eszakkeleti vasút	177.50	179.—
Egyes. f. v. takarékp.	525.—	500.—
Pesti hazai "	8350.—	8350.—
Basilika sorsjegy	8.—	8.—
Magyar vörös kereszt	12.50	12.50
Osztrák "	19.—	19.—
Jósziv sorsjegy	3.60	3.60
Körmöczi arany	5.56	5.56
Napoleonör	9.52	9.52

Franciaország bortermése és a phylloxera.

Franciaország bortermése a phylloxera pusztításai folytán az 1878. évtől kezdve rendkívüli hanyatlást mutat, mire nézve a legutóbbi 10 év adatai szomorú bizonyítékot szolgáltatnak. 1869-től 1877-ig az évi bortermés még 50—83 millió hektoliter közt váltakozott; legtöbb volt 1875-ben (83 83 millió hektoliter.) mely év után a termés nagyságára nézve az 1869. év következett 71 millió hektoliterrel. Már 1879-ben 25 millió hektoliterre szállott le a termés. Az 1888. évben 30 millió hektoliter bor termett, a mi az 1887 és 1886 évekkal szemben jelentékeny többlet, mindazonáltal azt nem lehet még a phylloxera elleni védekezés eredményének tulajdonítani.

Annai bizonyos, hogy a francziák erélyesen védekeznek a phylloxera ellen és különösen ellentálló amerikai szőlőültetvényeket már nagyobb területen létesítettek. Így Herault departementben az összes szőlőterület 77%-a amerikai szőlővel van beültetve.

A termés csökkenése folytán előállott szükséglet fedezése részint gyümölcsborkészítés részint külföldi borok bevitelére utján történik. A gyümölcsbor készítése évi átlagban az utolsó 10 év alatt 13 millió hektolitert tett.

A külföldi borok bevitelére fokozatosan emelkedik; 1878-ban tett 1 1/2 millió hektolitert. 1879-ben 3 milliót, 1886-ban 11 milliót, 1887-ben 12 milliót. Az 1888. év első tizenegy hónapjában már közel 11 millió hektoliterre rugott a bevitel. Franciaország borbevitelének legnagyobb részét Spanyolország szolgáltatja.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÜRÖK BERTALAN.
Kiadó-tulajdonos **WOKÁL JÁNOS.**

Sz. 2613—1888.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közzététetik, hogy a Szekatúri görögkeleti egyház végrehajtónak Bden Tódor lui Dumitru végrehajtást szenvedett ellen 120 frt tőke, ennek 1886. december 16-tól járó 6% kamatai, 83 forint 87 krajczár eddigi költségek és jár. behajtása végett az topanfalvi kir. járásbíróhoz tartozó Szekatura községi 150. sz. tjkben A+ 1—11. r. sz. alatt foglalt és 406 forintra becsült ingatlanok és tartozékai az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a d) pontja értelmében Szekatura községben a község házánál megtartandó nyilvános bírói árverésen

1889. évi márczius hó 12-ik napjának délelőtti 10 órákor becsáron alól a becsár 10 %-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni.

Vevő köteles a vételárnak felét 15 nap alatt, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt és ugyanazon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425. sz. igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

E hirdetményel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen tkvi hatóság és Szekatura községi előljárásiágnál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságotól.
Abrudbányán, 1888. évi november hó 6-án.

Gelet,
k. járásbíró.

Alólírottán egy a román nyelvet is ismerő, jegyzői teendőiben jártassággal bíró, jó erkölcsű szorgalmas jegyzői segéd alkalmazást nyer. Havi fizetés 10 frt és teljes ellátás (ágyemű és mosáson kívül.) Az állás azonnal elfoglalható. Oklevéllel bírók előnyben részesülnek.

Balázsfalva, 1889. február 8.

Tornya Lajos.

Sz. 2612—1888.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közzététetik, hogy

Lazea Alexandru végrehajtónak Olariu Florea Futu végrehajtást szenvedett elleni 35 frt tőke, ennek 1883. mártius 4-től járó 6% kamatai 37 frt 88 kr eddigi költségek és jár. behajtása végett a topanfalvi kir. járásbíróhoz tartozó Szkerisora községi 965. tjkben A+ 1—5 r. sz. alatt foglalt és 806. frtra becsült ingatlanok az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a d) pontja értelmében Szkerisora községben a község házánál megtartandó nyilvános bírói árverésen

1889. évi márczius hó 9-ik napjának d. e. 10 órákor becsáron alól is a becsár 10 %-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni.

Vevő köteles a vételárnak felét 15 nap alatt, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt és ugyanazon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425. sz. I. M. letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Ezen hirdetményel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóság és Szkerisora községi előljárásiágnál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságotól.
Abrudbányán, 1888. évi november hó 6-án.

Gelet,
k. járásbíró.

Sz. 2610—1888.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közzététetik, hogy

Onetin Juon lui Marián végrehajtónak Coste Gavrilla és neje Nicola Samfra végrehajtást szenvedett ellen 70 frt tőke, ennek 1886. márczius 1-től járó 8% kamatai 25 frt 55 kr költségek és jár. behajtása végett a topanfalvi kir. járásbíróhoz tartozó Albak községi 825. sz. telekjegyzőkönyvben A+ 1—7. rendszám alatt foglalt és 552 frtra becsült ingatlanok és tartozékai Albak községben a község házánál megtartandó nyilvános bírói árverésen

1889. évi márczius hó 7-ik napján, d. e. 10 órákor becsáron alól is, a becsár 10 %-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni.

Vevő a vételárnak felét 15 nap alatt más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt és ugyanazon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál, 39425. számú I. M. letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Ezen hirdetményel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóság és Albak községi előljárásiágnál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Abrudbánya, 1888. november 6.

Gelet,
kir. járásbíró.

Vizsgáljatok meg mindent s a legjobbat válasszátok!

Ezerszeresen kipróbált s orvosi tekintélyek és számos magános bizonyítványaival kitüntetett készítmények.

Dr. MILLER mohácványedre, meglepő hatású köhögés, rekedtség, torokfájás, nyálkásodás, kezdődő tüdőgümóné és egyáltalán a légzőszervek minden gyuladásaánál. Tégelyben gyermekek és felnőttek számára. Egy tégely ára 50 kr.

Miller tyukszembalzsama.

Csalhatatlan szer tyukszemek, szemféslek és fájdalmas borkeményedések ellen. Ara egy dobozban levő üvegesének eset-tel és használati utasítással együtt 48 kr.

Beküldetett:

Tek. Miller J. gyógyszerész urnak Brassóban. Ide esztolt 6 o. é. forintért kérem küldjön nekem postafordul-tával még 10 doboz az ön kitűnő tyukszem-balzsamból; e szer engem meglepő rövid idő alatt megszabadított alkalmatlan tyuksze-memtől. Plojesti, 1888. szeptember 6-án:

Dr. Margineanu, tanár.

Valódián kaphatók: Nagyenyeden Bisztritsány Lajos fűszer-kereskedőnél. Szászrégenben Vermescher E. gyógyszerésznél. Deesen Nick F. fűszerkereskedőnél. Csikszereán Leicht F.-nél. Beszterezén Fleischer testvéreknél. Gyulafehérvárt Fröhlich F. gyógyszerésznél. Fogarasban J. Bergleitner, Sternbory J. és Glein R. gyógyszerésznél. Nagyszében Reisenberger F.-nél.

Központi küldeményezési raktár: MILLER J. gyógyszerész — Brassóban. — 2-3

Rendkívüli feltűnést és méltó bámu- latot keltenek mesés olesóságuknál fog- va az egész continensen az ön

Ezt-Nikel-Remontoir Zseb-órám

melyeknek csinos lánczozal együtt az ára csak
4 frt 80 kr darabonként.

Csupa véletlenség.

hogy ezen csodaszép, másodperczre szabályozott s elromolha-tatlan szerkezetű remontoir-órákat lánczozal együtt 4 frt 80 kr mesés áron árúsíthatom. Az órák mutatós szerkezet-tel s lapos üveggel vannak ellátva s kulcs nélkül felbuzhatók s 3 évi kezesseget vállalok értük irásbelileg. — Ilyen kedvező a-kalom nem egyhamar lesz megint, a készlet fogyatékán van ezért siessen mindenki megszerezni ez órákat, melyet kétszeres áron sem lehet sehoh megkapni. — Kész fizetés vagy utánvét mellett megküldi a GRÜNSBERGER ZS. kiviteli áruaktár. Bécs, II. Teréz-utca 1.

Figyelj világ! figyelj!

Varrógép

1 frt 50 krért.

Csodát mivel a gép, mindent kitűnően var, úgy a legvastagabb helmét, mint a legfinomabb chiffont, jól dolgozik, csinos kiál-lításu, aranyszinre befestett s díszere válik a salonnak. Menthetetlen hiba, ha hiányzik valamely háztartás-ból a gép. — Ki hitte volna, hogy 1 frt 95 krért varró-gépet lehet előállítani. — E gépnél rettentő kelendősege van, rendeljen hát mindenki sürgősen, mivel nemokára elfogy. Levelelőponon meg lehet rendelni. Kész fizetés vagy utánvét mellett megküldi a GRÜNSBERGER ZS. kiviteli üzlete Bécs II. Teréz-utca 1. — 2-6

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden, 1889.

Megjelent és kaphatók

WOKÁL JÁNOS

könyvkereskedésében
NAGYENYEDEN

Utazás egy sírdomb körül. Irta: Jókai Mór, 12 fametszettel és 4 fénynyomattal, ára füzve 6 frt, diszkötésben 8 frt.

A keleten. Irta: Báró Szentkereszt György, ára 3 frt 60 kr.

Az inyes mesterség könyve. Szerkesztették: Glück Frigyes, Stadler Károly, ára 3 frt 60 kr.

Kiss József, Mese a varrógépről. Harmadik kiadás, ára füzve 1 forint 40 kr, diszkötésben 2 frt 60 kr.

Gulisztan vagy Rózsáskert. Irta: Szádi. Perzsából fordította dr. Erdődi Béla, ára 1 frt 50 kr.

Egy halott története, regény, Irta: Maria Corelli, ára a két kötetnek 1 frt 20 kr.

Tábori Róbert, Kulturképek, elbeszélések és rajzok, ára 1 frt 50 kr.

Az Uzai György, eredeti népszimű III. felvonásban. Irta: Gerő Károly, ára 60 kr.

A sülyedő társadalom, Parlament, Klérus, sajtó. Irta: Brennus, ára 30 kr.

Teremtsünk ipart. Irta: Doránszky Péter, ára 40 kr.

Egyházi beszédek. Irta: Kupai Dénes, ára 1 frt 50 kr.

Utmutatás a marha- és vágóhídi szemle megejtésére. Vágóhídi biztosok szá-mára. Irta: Dr. Hutyra Ferencz, ára 75 kr.

1888. évi törvények gyűjteménye, jegyzetekkel és magyarázatokkal. Zsebkadás, ára 2 frt 80 kr.

A m. kir. bíróságok szervezeti és terü-leti beosztása, második módosított kiadás kibő- vitve. Hivatalos adatok alapján közzéteszik: Dr. Lázár Elek, dr. Reiner Ignác, ára 2 frt 40 krajczár.

A szarvasmarha és annak tenyész-tése. Irta: Tormay Béla, ára 2 frt.

A gyümölcs, értékesítés és gyü-mölcstermelés emelése. Irta: Semler Henric, fordította Gamauf Vilmos, ára 1 frt.

A trágyázás alapelvei. Irta: Cserháti Sándor és dr. Kosutány Tamás, magyarázó ábrákkal, ára 2 frt.

A gazdasági haszonállatok okszerű takarmányozása az újabb állat-physiologia kuta-tásokra alapítva, a takarmányozástan könnyen érthető vezérfonala. Irta: dr. Wolff Emil. AZ eredeti negyedik kiadása után fordította dr. Kosu-tány Tamás, ára 2 frt.

A jelen idő követelményeinek megfe-lelő tejjgazdaság. Irta: Dr. Kirchner Vil-mos. A német eredetiből átdolgozta dr. Szent-királyi Ákos, ára 2 frt.

A lokomobilok kezelése, a lokomobil és cséplőgép kezelők tanfolyamán tartott előadásai nyomán, irta: Lázár L. Pál, ára 2 frt.

A takarmányozás gyakorlata: A ta-karmányműek előkészítése az etetésre. Különös tekintettel a takarmány besavanyítás legújabb haladására. Irta: Dr. Brummer I., átdolgozta Krick Aladár, ára 2 frt.

A csalamádé és egyéb zöld takarmá-nyok mivélése és besavanyítási módjai. Irta: Lecouteut Ede francziából fordította Ordódy Lajos, ára 2 forint.

Szer-
A KI-
lap-
köz-
Wokál-
az el-
bér-
Kézir-

Alsófele

Rudo-
gyásztát és
sége. A na-
számmal,
küldöttség
mígát éljen
főispán e s
Azon-
királyunka
azon mély
rétégét elt-
ő cs. és k-
hez és jó
osztónöztek
adjam az
val. hogy
Ha e-
szilánkokra
lehet lesuj-
bir, mely
Rudo-
történet ha
egyetlen s
egyenes ör-
mindnyája
adni nem
Fájd-
teljesen ki-
tudná fogi-
és nemzet-
élete és m-
A v-
jelenben k-
ségeink le-
munkában
áldozni a
dát, mely-
azon való-
goudviselő-
túrve, ura
gyengeség
A r-
adom a s-
A n-
tagjai áll-
ges trónó-

Hm-
napsugár.
kaczagná-
tunk pag-
bucst m-
Jómaguk
meredezn-
ményeket
még kibé-
sehogy. k-
m u s z á
ismeritek
igy szölo-
—
hoznak.
Ali-
tőségtelje-
ablak me-
hangot.
kezelem,
szen Ha-
sok'sem
folytatott
azért a h-
Kalmán